

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Aan: Deelnemers Deskundigenoverleg Gezondheidsbevorderende Levensmiddelen (nieuwe voedingsmiddelen)(zie verzendlijst)

Datum 27 mei 2014
Betreft Verslag vergadering 28 maart 2014

VERSLAG

Verslag van het **Deskundigenoverleg Gezondheidsbevorderende Levensmiddelen** van het **Regulier Overleg Warenwet** op **vrijdag 28 maart 2014** in de **Bolognazaal (15.129)** van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Rijnstraat 50 te Den Haag.

Aanvang: 10.00 uur

GENODIGDEN/AANWEZIGEN

voorzitter: hr T. Ockhuizen
secretariaat: hr B. Beer
mw M. Kunst
hr. H. Aalten (FNLI)
mw P. Ancion (Reclame Code Commissie)*
mw N. Barkhof-Willemstein (Drankenorg.)*
S.J. Beukema (min. EZ)*
mw J. van der Bijl (MVO)*
Hr P. Brandt (min. Buiza)*
mw E. Brink (VC)*
hr R. Claessens (min. VWS-GMT)*
mw W. Colijn (NBOV)*
mw H. Crielaard (CBL)
hr. B.J.M. Crijns (min. EZ)*
mw C. Dijk-Keesmaat (NWP)*
mw I. van Dis (NHS)*
mw B. van Elk (CBG)*
hr E. van Galen (CBG)
mw S. Geurts (NPN)
mw R. Gerlofsma (Belastingdienst)*
mw P. v.d. Graaff (KCGH)*
mw C. Grit (FNLI)*
mw C. ter Haar (VBZ)*
hr S. el Haroui (min. EZ)*
mw E. Hartman (NBPV)*
hr R.A.C.M. Hoosemans (zLTO)*
mw P. Houtsma (NBC)*
mw Y. Huigen (NVWA)*
hr J. Hulleman (Jumbo Supermarkten)*
hr M. Hummel (CBD)*
hr M. Jansen (CBL)*
hr J. Klessens (COV)*

Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres:
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag
(Hoftoren)

T 070 340 79 11
F 070 340 73 03
www.minvws.nl

Inlichtingen bij

M. Kunst
m.kunst@minvws.nl
T 070 340 7969
www.row.minvws.nl
Via deze website kunt u zich aanmelden voor de gratis ROW-nieuwsbrief.

Ons kenmerk
VGP/349873

Bijlagen

-

Uw brief

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

hr J. Kluijfhooft (FNLI)
mw N. Leonards (NVB)*
mw M. Lugt (FNLI)
hr B. Mauritz (Neprofarm)*
mw M. Mellema (VNFKD)*
mw B. Niemans (NZV)*
hr R. van Noord (MVO)*
NVD*
NVAZ*
hr S. Peters (VC)*
mw N. Quaedvlieg (Groentenfruihuis)*
hr G. de Rooij (FNLI)
mw Rootsart (Coeliakie Ver.)*
hr C.M.A. van Rossum (CBG)
hr J. Ruig (Venik)
hr J. Schrijver (FNLI)*
hr P. de Smet (KNMP)*
hr R. Siteur (Ahold)*
mw Y. Stoffels (KNVKT)*
mw J. de Stoppelaar (NZO)
mw I. Tiesinga (FNLI)*
hr H. Uitslag (Consumentenbond)*
mw J. Verkaik (RIVM)*
mw I. Vijn (HollandBio)
mw A. Vioria Alebesque (min. VWS-VGP)
mw W. v.d. Vossen (VC)*
hr M. de Vreeze (NEN)*
mw M. van Vugt (min. VWS-VGP)*
Hr N. Wijkhuijs (IGZ)*

*= afwezig

Voorafgaande aan het overleg heeft de Consumentenbond een e-mail gestuurd met daarin als standpunt dat er onder consumentenorganisaties consensus is dat consumenten in de overgrote meerderheid géén vlees of levensmiddelen willen die afkomstig zijn van gekloonde dieren én/of hun nakomelingen. De Consumentenbond is van mening dat de keuzevrijheid van consumenten absoluut gewaarborgd moet zijn, voordat deze producten op de markt worden toegelaten. Dat betekent dat er traceerbaarheid en etikettering nodig is, óók bij producten van nakomelingen van gekloonde dieren. Dit mist de consumentenbond nog in de voorstellen.

1. Vaststelling van de agenda en voorstelronde

Na de voorstelronde wordt de agenda ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen

3. Bespreking van EU-Commissie voorstel inzake nieuwe voedingsmiddelen (COM(2013) 894 final) en voorstel inzake vlees van gekloonde dieren (COM(2013) 893 final)

Vioria geeft toelichting bij de twee voorstellen en geeft aan wat de belangrijkste veranderingen zijn ten opzichte van de huidige regelgeving. Het gaat bij het voorstel over nieuwe voedingsmiddelen om een vereenvoudiging van de toelatingsprocedure, verduidelijking van de definitie 'nieuwe voedings-

middelen', invoering van een snellere en vereenvoudigde toelatingsprocedure voor traditionele levensmiddelen uit derde landen en generieke toelatingen in plaats van individuele toelatingen. Het is niet te zeggen hoe het vervolgproces in Brussel gaat lopen omdat het voorstellen zijn die met elkaar samenhangen. De Commissie wil het voorstel over nieuwe voedingsmiddelen zoveel mogelijk apart houden van de discussie over klonen Binnenkort wordt het Nederlandse standpunt over de nieuwe voorstellen naar de Tweede Kamer verstuurd (bijgevoegd bij het conceptverslag).

Crielaard: Gaan de voorstellen niet over levensmiddelen van nakomelingen van kloondieren?

Viloria: Nakomelingen zijn op een normale manier geboren en worden daarom niet meegenomen in de voorstellen.

Vijn: Het maken van kloondieren is verboden, maar je kunt niet controleren of bijvoorbeeld melk uit het buitenland afkomstig is van een kloondier.

Viloria: Dat klopt, deze discussie loopt nog in Brussel.

De voorzitter stelt voor om deze vergadering vooral te kijken naar het voorstel over nieuwe voedingsmiddelen, omdat hierbij de meeste belangen spelen. De aanwezigen stellen hiermee in.

De Rooij: De FNLI is voorzichtig verheugd met deze poging tot herziening. Er zijn echter ook aandachtspunten. Op dit moment voorziet het voorstel niet in een borging of een nieuwe aanvraag wel echt een aanvraag is voor een nieuw levensmiddel. Er is geen vorm van bezwaar meer mogelijk. Waar wordt bepaald of er terecht gesproken wordt van significante consumptie en nieuwe productiemethode? We hebben eventueel nog wel voorbeelden waarbij het in het verleden niet goed is gegaan. De bestaande definities worden weggegooid en nieuwe toegevoegd, zonder meer duidelijkheid te scheppen. Doordat de reikwijdte van de Verordening wordt veranderd, maar de datum van 1997 is behouden, ontstaat er rechtsonzekerheid.

Aalten: Het geeft onvoldoende bescherming van innovatie. Hoe bescherm je de rechten van degene die het onderzoek hebben uitgevoerd? 5 jaar bescherming is veel te kort en zou minimaal 10 jaar moeten zijn.

Geurts: In de nieuwe definitie wordt een rij levensmiddelen genoemd, maar het is niet duidelijk of dit voorbeelden zijn. Daarnaast is er zorg over de verandering en verbreding van de reikwijdte waarbij de datum van 1997 wordt aangehouden. Het zou beter zijn om de nieuwe datum aan te houden. Ook het begrip 'significante hoeveelheid' is lastig. Er is ooit een guideline gemaakt, wordt die gebruikt?

Viloria: De gids 'history of consumption' is nog steeds geldig. Een aantal lidstaten wilde een verwijzing naar deze gids opnemen in de nieuwe verordening, maar dat wil de Commissie (nog) niet.

Geurts: Is het de bedoeling van de nieuwe definitie om alle nieuwe producten met een nieuw productieproces eronder te laten vallen of moet er gekeken worden of het product zelf een nieuw levensmiddel is, in plaats van te kijken naar het productieproces.

Viloria: Artikel 2, lid 2i is inderdaad niet duidelijk. Vanuit de Commissie, zal nog verduidelijking komen over de definitie. Nederland voelt meer voor een productbenaderingen in plaats van een procesbenadering.

Vijn: Het is niet duidelijk wanneer iets een nieuw voedingsmiddel is. Als er een klein aspect veranderd in een product, bijvoorbeeld een tomaat met een veredelingsmethode van na 1997, maar wel een significant andere samenstelling heeft. Hoe wordt hier dan naar gekeken?

Viloria: Dit wordt dan als een nieuw levensmiddel gezien. Iets dat is geproduceerd volgens een productiemethode van na 1997, is toch geen nieuw levensmiddel als het product geen andere samenstelling heeft. Nederland geeft de voorkeur aan de productbenadering. De bedoeling van de wetgever is dat men uit moet gaan van de nieuwheid van het product en hierbij worden een aantal voorbeelden gegeven.

Vijn: In het artikel zou duidelijk moeten staan dat het om een productbenadering gaat. Misschien de voorbeelden in de toelichting te zetten.

Kluijthoof: Het is goed om te weten of een wijziging in het productieproces betekent dat het geen nieuw levensmiddel is, of wel. Nu zou ook een procesverbetering hieronder kunnen vallen.

Van Rossum: Het zal afhangen van welke verandering in het productieproces en wat de impact is op het product.

Geurts: Als het effect betrekking heeft op de voedingswaarde, dan zou het er ook onder vallen als het product minder vet wordt. Misschien dat er een uitzondering kan worden gemaakt als je kan verwachten dat het geen veiligheidsissue is.

De Rooij: In 2010 heeft de FNLI met de NVWA gesproken naar aanleiding van een artikel van het RIVM over nieuwe voedingsmiddelen op de markt. De FNLI heeft destijds een lijst gemaakt met producten die je officieel als nieuw levensmiddel zou kunnen zien.

Viloria: De definitie is één van de grootste discussiepunten. De lijst van de FNLI kan ik hierbij goed gebruiken. De benadering zoals we het willen hanteleren, is kijken naar het eindproduct. Het is niet de bedoeling dat de overheid bepaalt of iets nieuw product is, maar dat de producent zelf aangeeft of het een nieuw product is dat veilig is.

Van Rossum: Herformulering zoals bijvoorbeeld zoutverlaging is nadrukkelijk niet de bedoeling van dit voorstel. Een verandering in ingrediënten is niet als nieuw levensmiddel te zien.

Viloria: Het voordeel van het nieuwe voorstel is dat de aanvraag rechtstreeks aan de Commissie wordt gestuurd. Zij zullen een sterk coördinerende rol gaan vervullen.

Lugt: Als een andere lidstaat iets een nieuw levensmiddel vindt, is het dan een uitspraak voor de hele EU?

Viloria: Er worden nog criteria voor bepaald. Het document 'history of consumption' wordt hierbij formeel toegepast.

De Rooij: Kunnen de uitvoeringshandelingen worden opgesteld voordat de verordening van kracht gaat? Dit om een situatie zoals bij nanomateriaal te voorkomen, wel een einddatum, geen definitie.

Lugt: zie art 12, we willen graag weten wat je aan details nodig hebt voor de aanvraag.

Viloria: Dit punt nemen we mee in de discussie.

Geurts: Is het voornemen van de Commissie om onderscheid te maken tussen voeding en voedingssupplement. Wat is de achtergrond hiervoor?

Van Rossum: Komt voort uit een vorige discussie in het PCVD waarbij besloten is om de geschiedenis van consumptie bij deze toepassingen afzonderlijk te beschouwen.

Vijn: Er staat 3x een termijn van 9 maanden en ook ergens geen termijn. Het lijkt zo best lang te duren.

Viloria: Voor artikel 9 staat geen termijn voor de Commissie voor het aanvragen van advies aan EFSA. Art. 9 is op het moment dat er een aanvraag is ingediend.

Kluihflooft: Gaat de Commissie nog navraag doen bij lidstaten?

Viloria: Bij conventionele voedingsmiddelen staat op dit moment nog niet een stap beschreven van consultatie van lidstaten. We zullen meenemen dat de termijnen duidelijk worden aangegeven.

Kluihflooft: Er zijn nog een aantal punten waar nog geen termijn is gedefinieerd.

Viloria: Mogelijk worden er extra vragen gesteld aan de producent van het product, dan is enige flexibiliteit in de termijnen gewenst.

De voorzitter: Samengevat is er duidelijk zorg over de termijnen. De speelbaarheid van de termijnen is een belangrijk punt en de termijnen dienen binnen de redelijkheid te liggen.

Ruig: Zijn insecten een nieuw levensmiddel als deze in de rest van de wereld al lang gegeten worden.

Viloria: Men wil graag duidelijkheid over insecten als nieuw levensmiddel. Aan de beoordeling van insecten als nieuw levensmiddel wordt gewerkt.

Geurts: Per lidstaat kan bepaald worden of iets een geneesmiddel is. Als iets een nieuw levensmiddel goedkeuring heeft, mag het dan ook in heel Europa op de markt worden gebracht?

Viloria: Daar is nog niet over gesproken en kan in een volgend overleg aan de orde komen. Op dit moment kan als in een land een bepaald voedingsmiddel als medicijn wordt gezien, in dat land het nieuwe levensmiddel als medicijn worden aangemerkt.

Kluihflooft: In art 6a, 9-1a en 24 wordt gesproken over wetenschappelijke gegevens en wetenschappelijk bewijs. Het is belangrijk dat er een goede wetenschappelijke beoordeling plaatsvindt. Hierbij kan niet elk willekeurig onderzoek gebruikt worden, eerst moeten de onderzoeken zelf worden beoordeeld. Dit dient helder weergegeven te worden in de artikelen.

Lugt: Als een bedrijf al een goedkeuring heeft voor een product onder de huidige verordening, mag dan straks opeens iedereen dat product maken? Dit zou erg zorgwekkend zijn.

Viloria: Gaat het navragen bij de juristen. Maar toelatingen onder de vorige regelgeving gaan over naar de nieuwe lijst.

De Rooij: Bedrijven met een recente toelating hebben geen rekening gehouden met generieke toelatingen. Deze aanpassing heeft ook een financiële impact en misschien dat ze het niet gedaan zouden hebben als dit van tevoren bekend was geweest.

Vijn: Als een product straks op de lijst komt te staan is het generiek en mag iedereen het gebruiken, wie gaat het dan nog aanvragen?

Viloria: Dit artikel is maar kort behandeld door de Commissie. De vraag of bestaande producten generiek zullen worden gaan we nazoeken.

De Rooij: Beter om niet terug te vallen op het oude tijdstip. Vanaf nu de nieuwe verordening laten gelden en bestaande producten laten vallen onder de oude verordening.

Viloria: In artikel 7 staat iets over bestaande toelatingen. De EU-lijst gaat uit van de huidige toelatingen, maar of dat dan generiek is of niet staat er niet bij.

4. Vaststellen nieuwe vergaderdatum voor voortzetting overleg (indien noodzakelijk)

Er is geen behoefte aan het vaststellen van een nieuwe datum.

5. Rondvraag

De Rooij: Men weet niet wie het nieuwe levensmiddel ook gaat gebruiken en wie er dus ook post marketing surveillance moet doen. Hoe gaan ze dit handhaven?

Viloria: Is een praktisch punt wat nog niet in de verordening staat.

Van Rossum: Zou graag een keer met VWS willen praten over specifieke producten waarbij de industrie een probleem voorziet met de nieuwe reikwijdte.

Viloria: Ziet graag dat de deelnemers van het ROW vragen en informatie doorsturen. Ook is een bilateraal overleg mogelijk.

De Stoppelaar: Zou graag bilateraal nog een keer spreken over de voorstellen met betrekking tot klonen.

Viloria: Stelt voor om hier ook de contactpersoon van EZ bij uit te nodigen, Sikko Beukema.

De voorzitter bedankt eenieder voor de constructieve discussie en bijdragen en sluit om 12.00 uur de vergadering.

De secretaris,
M. Kunst